

CDA, VVD en SGP willen de invoering van kunstmestvervangers versnellen.

over waarom de uitvoering van zijn amendement over de meetdiepte van nitraat zo lang op zich laat wachten. „Progressieve partijen laten geen gelegenheid onbenut om de normen verder aan te scherpen en zo de veehouderij te beknotten, mijn partij laat geen mogelijkheid onbenut om de normen te verruimen. Ik heb met succes een amendement ingediend, waarmee de wet moet worden gewijzigd. Niet alleen ondiep in de bovenste bodemlaag meten, ook op vijf meter. Wetenschappelijk verantwoord. Brussel keurt het goed. De minister talmt met het uitvoeren van de wetswijziging. Beslissingen schuift ze vooruit naar het Vierde Actieplan Nitraat.”

Koopmans hoopt met het wijzigen van de meetdiepte de plaatsingsruimte wezenlijk te vergroten. Daar waar het milieutechnisch verantwoord is. Tegen de invoering van de flexibele fosfaatnorm (een lagere norm bij een hogere fosfaattoestand van de bodem, red.) maakt hij geen bezwaar. Dat heeft de plaatsingsruimte volgens hem nauwelijks verkleind. Ook in de toekomst zal door de gewijzigde systematiek de plaatsingsruimte niet wijzigen. Door verdere aanscherping van de normen wel. Tot 2013 staan deze vast.

Fosfortekort

De specialist van de CDA-fractie vindt dat de verbeteringen die de sector al heeft gerealiseerd meer aandacht moeten krijgen in het politieke debat. „Op de Noor” Limburgse zandgrond is het nitraatgehalte in het grondwater van 80 naar 50 milligram per liter gezakt. En het zakt nog verder. Verdere aanscherping van de stikstof- en fosfaatnormen is niet nodig.” Koopmans vestigt zijn hoop op het begrip ‘bodemweerbaarheid’. De Europese Nitraatrichtlijn hanteert die term. Het betekent dat de vruchtbaarheid van de grond ook een aspect is dat moet worden meegenomen bij de vaststelling van de hoogte van de normen. „De bodemvruchtbaarheid komt langzamerhand in het geding. Er zijn signalen van fosfaattekorten, zowel bij de teelt van gewassen als in de veevoeding.” SGP’er Bas van der Vlies stelde de minister dit voorjaar vragen over dit onderwerp. Een dierenartspraktijk in Nijkerk (Gld.) vermoedt fosfortekort bij droogstaande koeien die weinig krachtvoer en veel schraal ruwvoer vreten, waardoor er na afkalven meer baar-

moederontsteking optreedt. Bewijzen heeft de praktijk hier echter niet voor.

Gebruiksnorm dierlijke mest

Het CDA legt zich neer bij de gebruiksnorm voor dierlijke mest. Vanwege deze norm mag in fosfaatarme akkerbouwgebieden geen reparatiebemesting met organische mest worden uitgevoerd. Bijbemesten is alleen toegestaan met kunstmest. Koopmans: „Melkveehouders hebben nog de meeste moeite met deze norm. Zij moeten betalen voor de afzet van dierlijke mest en vervolgens kunstmest bijkopen. Knettergek, om zo te zeggen. Maar ik zie geen mogelijkheden om dit in Brussel gewijzigd te krijgen. De Europese rechter heeft de MINAS-boekhouding verboden. Gelukkig maakt de melkveehouderij nu massaal gebruik van de bedrijfsspecifieke excretienorm (BEX). Die is op hetzelfde principe gebaseerd.”

De CDA’er verwacht in Brussel wel gehoor te vinden als het gaat over kunstmestvervangers. „Brusselse ambtenaren hebben in 2009 de Nederlandse aanpak met betrekking tot digestaat en andere vormen van kunstmestvervangers goed bestudeerd. Nu is het zaak meer tempo te maken. Minister Verburg moet meer bedrijven de mogelijkheid bieden mee te doen aan pilot-projecten. Dat is van groot belang, want aan de export van mest naar het buitenland kleven risico’s. Ik zie liever dat de mest in Nederland blijft.”

Verlenging dierrechten

Progressieve partijen doen er alles aan om uitbreiding van de intensieve veehouderij te voorkomen. Blind stemmen ze tegen elke motie die mogelijk meer ruimte biedt voor mest. Zo analyseert Koopmans de politieke verhoudingen. „Neem de motie voor het gebruik van Betacal, van mij en collega Snijder van de VVD. In eerste instantie stemden de progressieve partijen tegen. Pas toen ze er echt kennis van namen, begrepen ze dat ze er onmogelijk tegen konden stemmen. Het gebruik van bodemverbeters bevordert de bodemvruchtbaarheid, de kringloop en het vermindert de uitspoeling en emissie.”

Nog een voorbeeld: kamerlid Polderman (SP) diende een motie in, waarin hij minister Verburg vraagt onderzoek te doen naar de gevolgen van de afschaffing van de dierrechten. Niet om economische redenen, oordeelt Koopmans, maar juist om argumenten voor inkrimping van de veestapel te vinden. „Laat ik duidelijk zijn, ook het CDA wil de dierrechten in 2015 niet afschaffen, zoals tot nu toe het officiële voornemen is. We willen verlengen.”

@ Reageren?
e.colenbrander@pigbusiness.nl

Flexibele overheid

De VVD verzet zich al jaren tegen de verdere aanscherping van de stikstof- en fosfaatnormen in het mestbeleid. Ik pleit voor een onderscheidende, regionale aanpak. De bodemvruchtbaarheid is in het geding. Dat wordt echt een probleem! Mest moet veel gemakkelijker van de overschotgebieden naar de niet-overschotgebieden kunnen. Vraag en aanbod zijn niet goed op elkaar afgestemd. Dat reparatiebemesting van fosfaatarme gronden (in bijvoorbeeld de IJsselmeerpolders) alleen met kunstmest kan, is niet uit te leggen. Aan niemand. Ook niet uit milieutechnisch oogpunt. Het mestbeleid moet flexibeler en voortvarender. Varkenshouders spelen voortdurend in op veranderingen. Dat mag ook van de overheid verwacht worden. De Ministeries van LNV en VROM schuiven echter voortdurend alles op de lange baan naar het Vierde Nitraatactieplan. Ook hoor ik veel te weinig over het perspectief van kunstmestvervangers. Er zijn duidelijke cijfers nodig voor gebruik in de mestboekhouding en het aantal pilots moet worden opgeschaald. Méér bedrijven erbij betrekken dan tot nu toe is gebeurd. De akkerbouw kan erop rekenen dat een stabiel product wordt afgeleverd.

Er speelt meer in de varkenshouderij. De hele discussie over het voldoen aan de welzijnnormen is zo opgelost, als het aan de markt wordt overgelaten. Albert Heijn en Vion hebben afspraken gemaakt over een tussensegment. De minister is daar heel enthousiast over. Prima. De veehouder krijgt de keus. Als er een significante meerprijs tegenover staat, waar de meerkosten mee terugverdiend kunnen worden, komt het zeker van de grond. Daar ben ik van overtuigd. De regelgeving hiervoor moet, wat de VVD betreft, onmiddellijk van tafel. De voortslepende discussie over het bedrijfsontwikkelplan en de investeringen waarvoor varkenshouders zich geplaatst zien, eveneens. Het kost de minister hoofdbrekens om de Tweede Kamer te adviseren over het langverwachte LE-rapport. Vasthouden aan de datum van 1 april heeft veel te grote gevolgen voor de sector. Als ik op werkbezoek ben, valt het me iedere keer weer op hoezeer het bedrijfsontwikkelplan de varkenshouderij treft. Voor veel geld moet de varkenshouder een bedrijfsplan maken, dat mogelijk niet uitgevoerd kan worden. Er is nog veel te veel onzeker. Zijn de investeringen op te brengen? Zijn ze eigenlijk wel nodig? De eisen over ammoniakuitstoot zijn niet duidelijk, zolang de programmatische aanpak stikstof (PAS) niet is gemaakt. Als het dossier controversieel wordt verklaard, dan inclusief de datum van 1 april. Gebeurt dat niet, dan eist de VVD zo speedig mogelijk opheldering van het demissionaire kabinet!

Janneke Snijder
VVD Tweede Kamerlid